

4.Nisan.1984/Ankara

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı nezdinde süren soruşturma ve davalar ile ilgili tutukvevlerinde ve cezaevlerinde bulunan müvekkillerimizin, savunma görevini yürüten bis avukatların katıldığı bulundugu yasal, tüzük ve yönetmelikler doğrultusunda hukuksal olarak, hukuka aykırı bulduğumuz sorunları birinci aşamada yetkili olduğu için İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı'na sunduk.

Sayın Partinizin, demokrasiye ulaşma yolundaki bu evrede, "hukuk devleti" olma ve "insan haklarının korunması" ile ilgili, özellikle hukukçuluk mesleğinin öz, demokratik toplum düzeninin temel ögesi sorunlar ile ilgili olarak çözüme ulaşma yolunda ilgili makam ve kuruluşlar nezdinde girişimde bulunmanızı arz ederiz.

Saygılarımızla
Bir kısım imza atan avukatlardan

Hki:İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı'na
sunmuş bulduğumuz dilekçe sureti.

Dakika

Cumhurbaşkanlığı
Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı
Başbakanlık
Genel Kurmay Başkanlığı
Milli Savunma Bakanlığı
Adalet Bakanlığı
Anayasa Mahkemesi Başkanlığı
Yargıtay Başkanlığı
Askeri Yargıtay Başkanlığı
Danıştay Başkanlığı
Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Başkanlığı
Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı
İstanbul Barosu Başkanlığı

Anavatan Partisi Genel Başkanlığı
Sosyal Demokrasi Partisi Genel Başkanlığı
Doğru Yol Partisi Genel Başkanlığı
Halkçı Parti Genel Başkanlığı
Milliyetçi Demokrasi Partisi Genel Başkanlığı
Refah Partisi Genel Başkanlığı

Av. Baki Özcan

Av. Figen Cimen

Av. Ramaz Kızıoğlu

Av. A. Zeki Okaşlı

Av. Öznur Dündüğü

Av. Serhat Buce

İSTANBUL SIKIYÖNETİM KOMUTANLIĞI'NA

Selimiye/

K O N U

- : .Tutuklu sanıkların insan olmalarından doğan doğal hakları,yurttaş olmalarından -ki;Uluslararası sözleşmeler,Anayasalar,yasalar ile güvencelenmiş-doğan haklarının ihlali hukuk devleti olma iddialarını yok eder düzeye gelmiştir.
- .Suçluluğu kesinleşinceye kadar masum olan zanlı yada sanıkların karşısına-bazı kamu uygulamaları ile haksız bilgilendirmeler sonucu-savcılık ve mahkeme makamları çıkarılmaya çalışılmış,hıç bir hakkını koruyamaz ve kullanamaz halle gelen tutuklular,çıkarılan engeller ile savunucusunun hukuksal yardımından da mahrum bırakılmıştır.
- .İnsan haklarını,hukuk devletini,hak ve adaleti ferdi savunma makamından korumakla görevli avukat yargı organları ile çatışmaya getirilmek istenmektedir.
- .Tüm bunlar önlenmediği takdirde bundan zarar görecektir "insanlık" ve "hukuk devleti" dir.

A Ç I K L A M A :

1-Ülkemizde ve ilimizde Sıkıyönetim uygulaması ile birlikte Sıkıyönetim savcılık ve mahkemelerinde sıkıyönetim yargılaması sürmektedir.

Bu yargılamada ZANLI ve SANIKLAR,SAVUNMA MAKAMI ve SAVUNMA HAKKI KÜTÜRÜMLEŞTİRİLMİŞTİR.

Esasen,hazırlık soruşturması ve bunun kolluk aşamasındaki yasal olmayan uygulamalarını gerek askeri savcılıklarda,gerek askeri mahkemelerde ve gerekse yüksek askeri yargıda ileri sürebilmekte ve isbat araçlarının yok derecede az olan koşullarında şikayet yollarını kullanmaya çalışmaktayız.

Ancak usul yasalarımıza göre avukatın müdafilik görevini üstlenebilip, yürütmeye çalıştığı aşamada, kısaca tutuklanmadan sonraki safhada, tutuklu zanlı ve sanıklarla ilgili insan hakları, Anayasal ve Yasal haklar akıl almaz bir keyflikle yok edilmektedir.

Hangi suçlama ile olursa olsun hakkında soruşturma başlatılan kişilerin, hatta suçlulukları konusunda çok ciddi kanıtlar olan kişilerin bile yargı makamları önüne gönderilerek, suçlu yada suçsuz olup- olmadıklarının belirlenmesinin istendiği görülmektedir. Bunun sonucu ise, mahkemelerce verilmiş yargı kararlarının derecattan geçerek sonuçlanmasına değin, zanlı yada sanığın masum sayılmasıdır. Bu husus "hukuk devleti" kavramının en anlamlı ve köklü, o derecede de basit öğelerinden biridir.

Oysa sıkıyönetim yargısının parçası olan birçok askeri ve sivil idare makamınca, tutuklu "suçlu", "vatan haini", "insanlık düşmanı", yaşaması ile yaşamaması arasında fark olmayan, hatta yaşaması devlete zarar veren varlıklar olarak görünür haldedir.

Bu zanlının, sanığın kısacası tutuklunun kötürümleştirilmesidir. Oysa Anayasa ve yasalar suçlunun cezasını da belirginleştirerek suçluyu korumaktadır.

2-"Eskiden, ceza muhakemesinin gayesi sanığı cezalandırmak iken tutmada (müellif tutuklamayı tutma olarak ifade etmektedir.) cezalandırmak gayesi güdülmekte idi. Eski zihniyetin tesirinden kurtulamamış insanlar ve toplumlar, bugün de ceza verme gayesi ile sanığın tutulmasını istemektedirler. Ancak ceza muhakemesinin gayesi artık sanığı cezalandırmak değildir. Hatta sanığın korunması gayesi de geride kalmış, hakikatin araştırılması gaye olmuştur. Suçlu olduğu bir mahkumiyet yargısı ile sabit olmadıkça masum sayılan kimseye ceza vermeye hakkımız yoktur." (Prof. Nurullah Kunter, Ceza Muhakemesi Hukuku, Dördüncü Bası, 1970, s:440, no:363)

Oysa bugün tutukevlerinde süregelen uygulama, birçok sanığa suçlu olduklarında kesinleşecek cezanın çok üstünde bir ceza infazı sonucunu yaratmaktadır.

Gerçekten sayın Kunter, "Muhakeme boyunca kişi hürriyetinin kaldırılmasında güdülemeyecek gaye ceza verme gayesidir. "

(Aynı eser, aynı sayfa, aynı paragrafta devamla)

1982 Anayasası'nın 19. maddesi, "kişi hürriyeti ve güvenliği", 1961 Anayasa'sı "hakların korunması ile ilgili hükümler" başlığı altında 30. maddenin başlığını "kişi güvenliği" olarak düzenlemişlerdir.

1961 Anayasa'sının 30. maddesinin bu tanımına karşın, gerekçesinde-ki 1982 Anayasa'sının 19. maddesinin ağırlıklı bendleri aynı gerekçeleri içermektedir.- kişi hürriyetinden ve dokunulmazlığından bahs olunmaktadır.

İnsan hakları evrensel bildirgesinin 3. maddesine göre:

"Yaşam, özgürlük ve şahsın güvenliği her insanın hakkıdır."

Bildirgenin 8. maddesine göre:

"Bir suç işlemekten sanık herkes, savunması için kendisine gerekli olan tüm koşulların sağlanmış bulunduğu açık bir yargılama ile yasa uyarınca suçlu olduğu kanıtlanmadıkça masum sayılır."

Bildirgenin 5. maddesi de özellikle:

"Hiç kimse işkenceye, zalimane, insanlık dışı onur kırıcı cezalara yada uygulamalara tabi tutulamaz." demektedir.

10 Mart 1954 gün ve 6366 sayılı yasanın 1. maddesi ile onaylanan İnsan Haklarını ve Temel Özgürlüklerini Korumaya Dair sözleşmenin 5. maddesi;

"Her insanın özgürlük ve güvenliğe hakkı vardır..." derken, 3. maddesi ile ;

"Hiç kimse işkenceye, insanlık dışı yada onur kırıcı ceza yada uygulamaya tabi tutulamaz." demektedir.

Aynı sözleşmenin 6. maddesi 2. fıkrasında:

"Bir suç ile itham edilen her şahıs suçluluğu yasal olarak kanıtlanıncaya değin masum sayılır." Aynı maddenin 3. fıkrasında:

"Her sanık ezcümle;

.....

Savunmasını hazırlamak için gerekli zamana ve kolaylıklara malik olmak,

Kendi kendini savunmak yada kendi seçeceği bir savunucunun yada eğer bir savunucu tutmak için mali olanaklardan yoksun bulunuyorsa...savunucunun karşılıksız yardımından yararlanmak."

1982 Anayasası'nın 90/son fıkrasına göre de :

"Usulüne göre yürürlüğe konulmuş milletlerarası andlaşmalar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında Anayasa'ya aykırılık iddiası ile Anayasa mahkemesine başvurulamaz."

1982 Anayasa'sı 17. maddesinde:

"Kişi dokunulmazlığını" düzenlemekte, bu arada tutuklu yada tutuksuz "Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz." demektedir.

1982 Anayasa'sı 38/4 bendinde de:

"Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar kimse suçlu sayılamaz." denilmektedir.

Tüm bu anayasal ve yasal normlar ve hukuk bilimi, hakkında suçluluğuna karar veren yargı kararı bulunmadan kimsenin suçlu sayılamayacağına, tutuklu dahi olsa tüm insanların "kişi güvenliğinin" olduğunu, kişilerin her nerede olursa olsun, "işkenceye", "eziyete", "insan onuru ile bağdaşmayan yada onur kırıcı ceza ve uygulamaya" tabi tutulamayacağını göstermektedir.

Tüm normlardaki ve hukukdaki kişi güvenliğinin özündede "tecavüz edilemeyeceğinden emin olunması" anlamı yatmaktadır.

Tüm normlarda tutuklunun ve yargılananın "savunmasını hazırlamak için gerekli zamana ve kolaylıklara malik olması, kendi kendine yada ücretli yada ücretsiz, savunucusu ile her türlü savunma olanak ve araçlarına sahip olması" esası temel öz görülmektedir.

İşte bunlar sınırlı demokrasi yada tam demokrasi koşullarında, ama "hukuk devletin" olduğu, böylece "bağımsız yargıdan" söz edilen her yerde, hukuk devletin ve bağımsız yargı olgularının temelini oluşturur.

Aksi halde anayasalar, yasa hükmündeki uluslararası sözleşmeler, yasalar ve bunları uygulayan adli-idari merciler, neyi, kimi, nasıl ve ne şekilde koruyacak?

Hukuk devletini, kamu güvenliğini, insan ve yurttaş haklarını, vatandaşı, oğulları, kızları, hatta anaları ve babaları nasıl, ne şekilde korumuş olacak?

3-Cezaevlerindeki uygulamalar düşündürücü, ürkütücü olmaktan çıkmış, dayanılmaz hale gelmiştir.

Tek-teğ birçok avukat müvekkili yada müvekkilleri ile uygulamaları ilgili makamlara çeşitli kereler iletmiştir. Ancak şimdi bizler birde bunu topluca iletmeğ çıkmazı ile karşı-karşıya kaldık.

a)Tutukevlerinde tutuklulara yapılan kötü muamele, maruf ve meşhur olmuştur.

. Tutuklunun avukatına tutukevinden olan şikayetlerini dile getirirken sözünün kesilmesi ve görüşmeye son verilip götürülmesi bunun kanıtıdır.

Yasalara uyan bir idarenin böyle bir şikayetten korkusu olmamalıdır. Aksi halde yukarıda alıntı yaptığımız yerlerde sözü edilen "kişi güvenliği"nin var olup olmadığını avukatı nasıl bilecektir? Yasal mercilerden bunun yasal hale getirilmesi-ni nasıl talep edebilecektir? Aksi anlayış idarenin hiçbir yasal olmayan davranışta bulunmayacağını peşinen kabulünü gerektirir. Bu ise olağan yaşam koşulları ile kabul edilemez.

. Tutukevlerindeki yasa ve yönetmelikten doğan güvenlik önlemleri alınırken tutuklular canlarından bezdirilmektedir. Aramalar bir işkence aracı haline getirilmiştir. Tüm elbiseleri ve eşyaları araştırılmakta parçalanırcasına kontrol edilmektedir. Gece yarıları defalarca arama yapılmakta saatlerce ayakta tutulmaktadır.

. Tutuklulara havalandırma hakkı idarenin yönetmelik dışında kendi disiplin anlayışına göre ve yönetmelik hükümlerine aykırı biçimde uygulanmakta, tutukluların belkide her gün koşulları değiştirilerek taciz edilmektedirler.

. Tutuklulara birçok günlük gazete ve aktüel yayın yasa ve yönetmeliklere aykırı biçimde verilmemekte, bunun neden verilmediğinin avukatı tarafından cezaevine iletilmesi isteğİ üzerine konuşması kesilip tartaklanmakta ve görüşme yasaklanmaktadır.

. Tutukluların bulundukları koşullara gece 0.3'e varıncaya değin arabesk müzik yayını yapılmakta, marşlar çalınıp, uykularını ve günlük yaşamlarını tümüyle işe yaramaz hale getirecek bir uygulamayı sürdürölmektedir. Tutukluluğun ve hatta ceza olan hükümlölüğün "islah edici " amacını yok eder bir yöntem olarak bu uygulamalar sürdürölmektedir.

. Görüşmelere (ailesi yada avukatı için) çıkan tutuklu baştan aşağı soyulmakta genç ve yaşlı tüm tutuklular arama sırasında pis ve tozlu yerlere atılan giysilerini çıplak vaziyette tek tek toplamak ve görüşmeye çıkmak için giyinmek zorunda bırakılmaktadırlar. Hatta giysiler çıkarılırken etrafa kasten tek tek atılmakta bu işlem yapılırken ve tutuklu bunları toplarken aşağılayıcı laflar atılıp, gülünüp-ailey edilmekte, küfürlerle tahrik olunmaktadır.

Ve soyulduktan sonra erkek ve kadınların tüm mahrem yerleri gizli bir şey taşıyormu gerekçesi ile aranıp tutuklunun eğilip kendisinin makatının içini göstermesi istenmekte yada arayanlarca makatının yada diğeri mahrem yerlerinin içine bakılmaktadır.

Elbette her şeyin kendince bir mantığı vardır. Bu uygulamanın mantığıda bazı tutukluların mahrem yerlerinde belgeler taşımaları ve birbirlerine vermeleridir.

Oysa bu tüm sanıkların görüşmeye giderken ve görüşme sırasında dikkatle izlenmeleri ile engellenebilir. Makatın içine gizli bir belgenin 10 erin içinde pantolon yada etek açılarak verilmesi mümkün olmadığı gibi buna yeltenenlerin yakalanması da mümkündür.

Bir yada birkaç kişinin böyle yakalanması, hem bu tür davrananların çırılçıplak soyulmadan yakalanabileceğini gösterir hemde herkesin böyle davranacağı varsayımı ile bu tür uygulamaya gerek olmadığını kanıtlar. Eğer bir yada birkaç kişi böyle davrandı diye herkes bunu yapar, yapacak varsayarsak ve bunu engellemek için olağanın dışında ve insanların onurlarını kırıcı önlemler almaya kalkarsak bu mantık bizi çok tehlikeli sonuçlara götürür.

Yani Japonya Başbakanı Tanaka rüşvet aldı diye tüm başbakanları göz çemberinde tutarsak, Gölcük'te bir askeri yargıç rüşvet alırken yakalandı diye tüm yargıçlara bu gözle bakarsak, bazı kamu görevlileri görevlerini kötüye kullandı diye tüm kamu görevlilerine karşı güvenimizi yitirirsek bunun sonunu bulma olanağı yoktur. Bu ihtimaller bizi insanların onurlarını ayak altına almaya, hatta suç üstü yakalanan kişiyi daha sonra kaçarda cezasız kalır diye orada öldürüp cezalandırmayı haklı görmeye götürür ki aklın, hukukun, toplum halinde yaşamının mantık ve gerçeğine sığmaz. Böyle bir mantık ve hukuk anlayışı ilkel dönemlerin kollektif sorumluluk kollektif ceza anlayışına da paralel olur. Bir köyde bir kişi suç işledi diye tüm köyü cezalandırmak bu anlayışın tipik örneğidir.

. Tutuklulara kendi kültür düzeylerine, sosyal yapılarına uygun kitap ve yayınlar verilmemektedir. Seks kitabı düzeyinde yayınlar ne işe yarayacaktır? Zengin kızla, fakir erkeğin, hasta kızla, yakışıklı delikanlının edebi olmakla ilgisi olmayan teraneleri tüm gün bir yerde kapalı insanları islah için uygun görülecek yayınlar kabul edilemez. Ticaret ve Sanayi Odasının istatistikleri içeren işverenler sendikasının yayınlarını kapsayan kitap ve yayınlar bile tutukevine sokulmamaktadır. Bu insanlar hükümlü bile olsalar bu uygulamanın yasal ve haklı yanı yoktur.

. Tutuklular tutukevlerinden duruşmaya getirilirken elleri arkadan kelepçelenmektedir. Hakta birbirlerine zincir vurulmaktadır. Yaşlı, genç, erkek, kadın...

Neden? Güvenlik için.

Taşıma sırasında arabanın kapı vekilitleri, asker yada polis ve hatta yol trafiğinin düzenlenmesi ile güvenlikleri sağlanabilir.

Ama süratli giden bir araba içinde, bozuk yoldan geçen yada bir kaza geçiren araçdaki insanın elleri arkadan kelepçeli ve zincirli ise başını demirlere çarpması için hiç bir önlem yoktur. Nitekim 26 Ocak 1984 günü cezaevinden Metris duruşma salonuna tutuklu getiren bir cezaevi araç minibüsle çarpışmış tutuklular ciddi şekilde yaralanmışlardır. Yere düşen tutuklunun o anda kaldırılması, yardım edilebilmesi olanaklı değildir. Bir sarsıntı sırasında yere düşerek beyin kanaması geçirme tehlikesindeki tutukluya hemen yardım imkanı yoktur. Çünkü arabadaki güvenlik görevlileri bunu göremez. Görenler arabanın önündeki komutan durumunu iletmez yada yardım için kendi başına davranamaz.

Bu kişilerin ileride suçlulukları sabit olsa bile, bir tutuklunun ve hükümlünün böyle bir kaza ihtimali ile karşı karşıya bırakılması, arkadan kelepçeli ellerinin parçalanmasına kimse karar veremez. Böyle bir duruma neden olmak bir yana buna engel olmamak hiçbir görevlinin hakkı ve yetkisinde değildir. Bunun sorumluluğunu kimse üstlenmez. Üstlenecek olsa da bu "tedbirsizlik dikkatsizlikle ölüme sebebiyet" olarak nitelenen bir sorumluluktan öteye gitmez. Oysa bu tedbirlerin alınmaması ve yanlış uygulamanın önlenmemesi bunu bilmek ve istemekle eş anlamlı olur. Hele yaşlı tutukluların başına bu tür kazaların gelmesi beklenen bir tehlikedir.

Mahkeme kararı ile "bir tedbir" olarak tutuklanan kişilerin cezaevinin kapısından adımı attığı andan itibaren "hoş geldin" diye nitelenip başlayan dayak aşağılama eziyet ve onur kırıcı muamelelerin, maddi ve manevi, suçluluğu belli olmayan kişilere yapılan işkencenin, "kişi güvenliği" nin sağlanması zamanı gelmiş ve geçmiştir. Eğer bu uygulamaların islah edici yönünden yardım umuluyorsa, birer ferdi savunma görevlisi, birer kamu görevlisi olarak belirtelim ki yanılmaktadır. Tutukevi yada cezaevinden çıkanlar birer kin ve intikam küpü haline geliyorlar. Bu insanlara, bu tür uygulamaların bireysel hatalardan, yanlış idare ve bazı kötü

istisnai kötü niyetli olabilecek kişilerden kaynaklanabileceğini belirtmemize rağmen, cevapları bunun bütün bir uygulama olduğu yönündedir. Sosyal olayları sebep ve sonuçları ile değerlendirmek zorunda olan tüm kamu görevlilerine bu durumu iletmeyi kamu görevimizin bir parçası saymaktayız. Bu konuda sorumlu olanları insani, hukuki, tarihsel ve siyasi sorumlulukları ile başbaşa bırakıyoruz.

. Tutukevlerinde bağımsız koğuş diye koğuşlar yaratılmakta bunlarda aralarında devletten yana bağımsızlar diye bölümlendirilmekte ve tutukevi yasal olmayan bir ayrıma tabi tutulmaktadır. Bu arada yasa yönetmeliklere göre eşit davranılması gereken tutuklulara bu ayrımlara uygun kısıtlamalar yada imtiyazlar ve hatta üstün imtiyazlar tanınmaktadır.

. Tutukevlerinde son zamanlarda tek tip kıyafet giyme zorlaması getirilmiştir.

Bu uygulamanın aşağıda değineceğimiz gibi cezaevi yönetmeliği ile ilgili olması halinde bile 353 sayılı yasaya uymadığı inancında olan tutuklulara olağanüstü baskılar uygulanmakta ve zorla bu uygulamaya tabi tutulmak istenmektedirler.

Bir an için bu yönetmelik gereği tutukevinin içinde bu elbiseleri giydirmek yetkisi olsa bile, tutukluların duruşmaya götürülmesi sırasında bu elbiseleri giymek zorunda olmadıkları inancındayız. Aksi halde bu giysileri giymeyen tutuklular duruşmaya götürülürken kendi elbiselerini giymedikleri içinde duruşmadan çıkarılıp savunma haklarından olmaktadır. Bu konuda yasa ile yönetmelik arasındaki çelişki giderilinceye kadar duruşmaya giderken elbiselerinin verilmesi gerektiği inancındayız.

b) Tutukevlerinde sanıkların savunmaya yönelik malik olmaları gereken hakları ve olanakları ellerinden alınmış, hatta yok edilme düzeyine gelmiştir.

. Sanıkların cezaevinden verdikleri birçok dilekçeler, ilgili makamlara ulaştırılmamaktadır. Bu konuda Anayasamız, yasalarımız, bu arada uluslararası sözleşmeler, hak arama yolunun en basit aracı dilekçe vermeyi güvence altına almıştır. Bu dilekçelerin ilgili makamlara ulaştırılması tutukevi idaresinin takdir ve kontrolü ile engellenemez. Nitekim İnsan Hakları Evrensel Bildirgesinin 8. maddesi, her insanın kendisine, anayasayla yada yasayla tanınan temel haklara aykırı uygulamalar karşısında, bu işle görevli merci ve ulusal mahkemelere hak ve hukukunun fiilen korunması yolunda baş vurabilme imkanını güvencelemiştir. Bu savunma hakkının engellenmesinin ilk adımıdır.

. Tutuklulara gerek değişik istemleri ilgili dilekçelerini yazmak ve gerekse savunma dilekçelerini yazmak için elverişli kağıt ve kalemler yada benzeri araçlar verilmemektedir. Neden olarak birbirleri ile örgütsel yazışmalarını engelleme gerekçesi gösterilmektedir. Bu gerekçe savunmanın bu kadar basit bir aracının yok edilmesini haklı kılamaz.

. Ne acıdır ki Atatürk'ün "Kanun-i Esasi'sini, 1961 Anayasa'sını, 1982 Anayasa'sını " birlikte almış kitapçığının üzerine "SAKINCALI" yazılarak içeri sokulmadığını, " Türk Ceza Yasası" diyen kitapçığının üzerindeki yasası sözcüğü işaretlenerek, "SAKINCALI" damgası yediğini, buna benzer birçok hukuk kitaplarının içeri alınmadığını müşahade ettik.

. Esasen savunma araçları, hele siyasal davalardaki savunma araçları salt hukuk kitapları ile sınırlı tutulamaz. Sanığın suçlandığı konular ve kavramlar üzerinde araştırma yapabilmesini sağlayıcı her türlü araç ve gerecin zanlı yada sanığa verilmesi gerekir.

. Bir sanığın avukat olmadan da savunma yapabileceği anayasal ve yasal bir olgu olarak tartışılmıyacağına göre sanığın bu savunma malzemelerine ve araçlarına içeride de aynen sahip olması gerekir. Çünkü tutuklama bir muhakeme tedbiridir.

Ama savunma kısıtlama aracı asla değildir. Çünkü kollektif muhakemenin amacı "Maddi gerçeği" aramaktır. Bu da kollektif muhakemenin savunma süjesi olmadan, tüm savunma araçları ile savunma donatılmadan ortaya çıkmaz. Verilen beraat yada mahkûmiyet kararları bir sonuçtur. Ama savunmasız bir yargılamada maddi gerçek ortaya çıkmaz. Sanık cezalanır yada aklanır. Oysa kamu yararı yargılanan olaydaki maddi gerçeği bulmadadır. Çünkü o zaman toplumu suç işlenmeden düzene sokmanın yöntemleri ve suçların nedenleri bulunabilir. Aksi halde toplum bu amacına erişemez. Bu amaca ulaşmayan bir yargılama ve yargılama ortamında da kamu yararı görülemez.

• Tutuklulara verilen iddianameleri bir çok kez ellerinden geri alınmaktadır. Tutukluların hazırladıkları savunma taslakları kontrol bahanesi ile ellerinden alınıp geri verilmemektedir. Sanığa mahkemece verilen savunma mehilllerinde de savunmalar bu nedenle aksamaktadır. Eğer savunma metinlerinin suç teşkil ettiğinden bahsolunacak ise mahkemenin kendisine sunulan bu savunmaları doğrudan komutanlığa yada savcılığa iletmesi olanaklıdır. Oysa anlattığımız uygulama süren bir gerçektir.

• Tutukevlerinde Sultanahmet tutukevinde ve Bayrampaşa tutukevinde avukat görüşmesi yasaklanmıştır. Hem Ceza Muhakemeleri Usulü Yasasına göre hem 353 sayılı yasaya göre hemde yeni cezaevleri yönergesine göre tutukevi idaresinin avukata böyle bir yasak koyması olanaklı değildir. Bu savunma hakkına konulan keyfi ve ciddi bir engeldir.

• Metris tutukevinde avukat-tutuklu görüşmesi, sanki herhangi bir görüşme ile yapılan bir görüşme imişcesine dinlenmektedir. Hem de bu tüm yetkililerin gözü önünde yapılan telefon tesisatı ile olmaktadır.

- Bu dinlemelerin sonuçları daha sonra mahkemelere kanıt olarak sunulmaktadır. - Bu dinlemelerde konuşmalar beğenilmediği yerde elektrik kesilerek görüşme engellenmekte tutuklu tartaklanıp götürülmektedir.

- Görüşmeler sırasında görünen erin dışında başka dinleme merkezlerinden dinlenenlerce avukat ve tutuklu uyarılmakta, bu konunun konuşulmaması uyarılmaktadır.

- Asıl önemlisi 1136 sayılı avukatlık yasasına göre müdafinin saklamakla görevli olduğu mesleki sır, buna hiç yetkisi ve hakkı olmayanlarca uluorta ortak olunmak istenmektedir.

- Oysa bu belki de sanığın avukatına yargılandığı olay ile ilgili gerçeği anlatmasına engel olmaktadır. Gerçeği bilmeyen bir müdafinin yaptığı hukuksal yardım karanlıkta bastonsuz dolaşmaktan farksızdır. Böyle bir avukatlık ve sonuçta savunmadan ne hayır nasıl bir kamu yararı beklenir? Böyle bir savunmadan söz edilebilirmi?

Bunun anlamını kavramak için karısından boşanmak isteyen bir kişi olmayı ve bu nedenle avukata sadece ikisinin bilmesini gerektiren mahrem bilgileri aktarmak durumunu düşünmek yeter. Yani eşi ile arasındaki gizli sorunları salt hukuksal nedenle avukatına anlatmak isteyen kişinin duyduğu gizlilik hissini düşünmek yeter. Oysa birçok siyasal tutuklu 10 yıllarca hatta yaşamı ile cezalandırılacak eylemlerden yargılanmaktadır. Bu tutuklular gerçeği her yönü ile konuşmak zorundadırlar. Bunu sadece avukatı ile konuşmak isteyeceklerdir.

Savunmayı ve avukatın savunma görevini yoklukla malûl kılacak bu uygulama yasanın aradığı istisnai haldeki yargı kararına gerek görülmeksizin ve ehil olmayan kişilerce, hukukçu olmayanlarca ihlal edilmektedir.

4- İnsan haklarını, "hukuk devletini", hak ve adaleti, bunların bütünleri olan demokrasiyi savunan avukat kamu görevi görmektedir.

Avukat "kışkırtıcı" yada "suç ortağı" değildir.

Avukatı idarenin hatalı ve yanlış davranışları ile yargı organlarının karşısına koymak hiç kimsenin ve toplumun yararına değildir.

Avukat kişilerin "Mâ-melek" vinden doğan, şahsından doğan tüm hak ve menfaatlerinin savunucusudur.

Özellikle olağanüstü dönemlerde avukat, müvekkilinin siyasal davalarındaki savunma görevini güç koşullarda yürütür.

Bu güçlük, avukatın müvekkiline ait anayasadan, yasadan ve hukukdan doğan haklarını sonuna değin savunmasına engel olursa yada avukat bu çekinti ile görev yaparsa yaptığı avukatlık değildir.

Bir çok avukat, Ordüaryüs Prof. Hıfzı Veldet Velidedeoğlu'nun öğrenciliğinde aşağıdaki sözcükleri kulaklarına küpe etmiştir.

"Hiçbir meslek hukukçuluk kadar zor değildir... Savunmada da kılı kırk yarararak her zaman haktan yana adalete yardımcı olacaksınız. Bu söylediklerim vicdan taşıyan insanlar için çok güç işlerdendir. Eğer kendinizde bunu göğüsleyecek sağlamlığı görmüyorsanız, yol yakırken hukuk öğrenimini bırakıp, başka bir mesleğin öğrenimine geçiniz..."

Daha sonra fakülteden mezun olurken ve avukatlık görevine başlarken de mutlak: "Kanuna, ahlaka, mesleğin onuruna ve kurallarına uygun davranacağına namusu, vicdanı üzerine and " içmiştir.

Tutukevlerinde yasalar ve insan hakları çiğnenmektedir.

Şimdi bir siyasal partinin üst düzey yöneticisi olduğu için görevinden ayrılan İstanbul Üniversitesi Öğretim üyelerinden sayın İzzettin Doğan İstanbul Barosu'nun 100. yılındaki bir simpozyumda avukatlara şöyle seslenmişti.

"Yukarıdan beri anlatmaya çalıştığımız gibi insan haklarının uluslararası bir güvenceye kavuşturulması amaç edilmektedir. Ve gözden kaçmaması gereken husus, kişiye vazgeçilmez hakları için uluslararası güvence tanınmasını kabul ederek egemenlik haklarından kişi hakları lehine fedakarlık eden devletler HUKUKUN ÜSTÜNLÜĞÜNÜ kabul eden devletlerdir.

Hukukun üstünlüğü prensibi devlet düzeninin temel taşı kabul edildiğinde avukatın kişi haklarını korumasındaki rolü çok açık biçimde ortaya çıkmaktadır.

Avukat hukukun uygulanmasında yargıyla beraber belkide ondan çok birinci derecede görevli ve sorumludur...

Binaâleyh, avukat hukukun üstünlüğünün kabul edildiği bir ülkede en üst düzeyde bir görevi, hukukun uygulanmasını sağlamak için ve hayat olaylarının hukuk içinde cereyanını gözetmek görevini yüklenmiştir.

İnsan haklarının söz konusu olduğu her olayda yargıyla beraber hareket etmek gereğini kabul eder. Özellikle bu haklara ilişkin sorunların milli mahkemeler önünde ceryan eden dönemde yapılacak iç hukuk işlemlerinin ULUSLARARASI BELGELERE uygun biçimde yürütülmek zorunluluğunun bilincinde olmalı ve görevini bu doğrultuda yerine getirmelidir.

Avukatın böylesine onurlu bir görevi gereği gibi yerine getirebilmesi için insan hakları konusunda kendi devletinin kabul ettiği uluslararası belgeler (antlaşmalar, bildiriler, kararlar ve vb.) hakkında bilgi sahibi olması birinci görevidir. Bu bilgilerin milli yargı organları

Önünde değerlendirilmesi de ikinci görevini teşkil eder..."

Bugün erki elinde tutanların, her zaman savunma durumunda kalabilecekleri ve savunma hakkının tüm donanmış araçlarından yararlanmak isteyecekleri düşünülürse, avukatların savunma görevlerinde duyarlı olmalarının önemi daha iyi kavranır.

Avukat bu hakları milli mahkemeler önünde savundukça ve bu hakların idarece ihlallerinin dile getirdikçe ve bu konuda duyarlı oldukça cezaevi koridorlarında, mahkeme salonu çevrelerinde "avukatların kışkırtıcılığı", "avukatların sanıkları şımarttığı", adeta yaygınlaştırılmak istenmektedir. Duruşma aralarında mahkeme heyetlerine avukatların bu tutumu cezaevi görevlilerince yanlış yönetmelik hükümleri anlatılarak yerilip, etki yapmaya çalışılmaktadır.

Ne varki bizimle "onur kırıcı" aramalardan dolayı görüşmeye çıkamayan ve dilekçeleride tutukevi yetkililerince ilgili makamlara ulaştırılmayan müvekkillerimizin duruşmalarda yakarışlarına sahip çıkmamız, bunun savunma hakkı ile ilintisini anlatmaya çalışmamız mahkemeler ile aramızda uçurumlar açmaktadır.

Üzülerek ve yanılmak isteyerek belirtirizki, mahkemeler, sanık ve müdafilerin bu isteklerinin "mahkemece dinlenmemesi" konusundaki uyarılar ile avukatların duyarlı açıklama ve istekleri arasında çaresiz bir seçime düşmektedirler.

Yargı ile savunma arasındaki bu haklı olmayan karşıtlık, savunmayı güç duruma sokmakta yargılama faaliyetinin sağlığına etki edip, yargıya gölge düşürme tehlikesini doğurmaktadır.

Bu uygulamalar sıkıyönetim yargılamasını gölgelemeden önlenmeli savunmanın önündeki yasal olmayan haksız engeller kaldırılmalıdır.

5- Cezaevi idarelerinin tutumları yasalara ve yönetmeliklere aykırıdır: Cezaevi idarelere tutukluları tutuklu değil hükümlü görmektedirler.

Hem de kendilerinin de makbul gördükleri başka cezaları uygulayabilecekleri, suçlu-hükümlüler, toplumun işe yaramaz varlıkları olarak.

a) Öncelikle tutuklu ile hükümlü arasında fark vardır. Hükümlü olanların cezalarının nasıl infaz edileceği de 647 sayılı yasa ile ayrıca güvence altına alınmıştır.

Tutuklu olan müvekkillerimizin tabi oldukları sıkıyönetim yasası, 1402 sayılı yasanın 18. maddesine göre 353 sayılı askeri mahkemeler kuruluşu ve yargılama usulu yasasına tabidir.

Bu nedenle tutuklu müvekkillerimizin tabi oldukları yasal statü 76. maddede belirtilmiştir. Özetle :

"Tutuklu hakkında, ancak tutuklama ile gözetilen amacı ve tutukevinin düzenini sağlayacak kadar kayıtlamada bulunulur.

Tutuklu, tutukevinin düzen ve emniyetini bozmamak ve tutukevindeki amaç ile uygun olmak şartı ile servet ve durumuna göre kendiki masraf ederek istirahat ve meşgalesini düzenleyebilir. Bu hükümlere uymak şartı ile okumak ve yazmaktan yoksun bırakılamaz.

.....

İvedi hallerde diğer ilgili memurlar ve askeri savcılar tarafından bu konuda alınan tedbirler derhal askeri mahkemenin onayına sunulur."

b) Askeri ceza ve tutukevleri yönergesinde 6. bölümde "Hükümlüler hakkındaki inzibati işlemler" alt başlığında, hükümlülere verilecek inzibati cezalar 56. maddede sayılmaktadır.

Bunların içinde "hükümlülere", tutukevine yada cezaevine girişde, "hoş-geldin" dayacağı olmadığı gibi, "küfür", "aşağılama", "hakaret etme", "havalandırma ya-sağı", "Geceleri 00.3 e kadar "arabesk dinleme" cezası da bulunmamaktadır. Her gün koğuş değiştirerek taciz etme uygulaması, kelepçeleri yada zincirleri arkadan vura-rak güvenlik alma yöntemleri ise hiç yoktur.

Ve...yönergenin 56 ncı maddesindeki inzibati cezalar açıkca hükümlüler içindir.

c) Aynı yönetmeliğin 32 ncı maddesine göre tutuklu ve hükümlülerin nasıl yerleştirileceğine ilişkin hükümler ve ölçüler konmasına karşın, "şu örgütten olanlar", "bu örgütten olanlar", "tarafllılar", "tarafsızlar", "devletten yana tarafsızlar" gibi ayırım ve yerleştirmeler yapılmaktadır.

Tutukevi idaresi, "bağımsızlar", "devletten yana bağımsızlar" gibi bölümler yaratıp, ayrı ayrı tutuklu sınıflar doğmasına neden olmaktadır. Bu da yönetmeliğin 16 ncı maddesindeki "Askeri ceza ve tutukevi müdürü ve görevli personeli bütün hükümlü ve tutuklulara karşı eşit işlem yapmaya mecbur olup, her-hangi biri hakkında ayrıcalıklı işlem yapamaz." hükmüne aykırıdır.

Metris tutukevinde "bağımsız bölüme geçenlere", bilahere, "devletten yana bağımsızlar" olarak nitelenen bölümlere geçmesi için teşvik ve telkinlerde bulunulmaktadır. Bunun anlamı izahdan varestedir. Bu tür telkinlerle verilen imtiyaz taahhütleri tutukevi yönetiminin kamusal görevine, hemde yönetmelik hükümlerine sığmaz.

d) Askeri Ceza ve Tutukevleri Yönergesi'nin 44 ncü maddesi şöyledir:

"Hükümlülere ve tutuklulara gelen gazete, kitap, ve mecmua gibi basılı yazılar ile sair eşya hakkında da aynı yolda muamele yapılır. (Burada yönergenin 43 ncü maddesine yollama yapmaktadır.) Subay, astsubay ve sivil kişiler hakkında mahkeme kararı olmadıkça bu yoldaki kayıtlamalar uygulanmaz."

44. maddenin yollama yaptığı kayıtlamalar ise şöyledir: "Sahibine verilmesinde mahsur görülen mektup ve telgraf-lar 24 saat içinde kovuşturma yaptırmaya yetkili nezdin-de askeri mahkeme kurulan kıta komutanı veya kurum amirine gönderilir."

Yönergenin 44. maddesi açıktır. Subay, Astsubay, ve sivil müvekkil tutuklulara gazete, kitap vb. yayın konusunda 43. madde uygulanamayacaktır.

Yani mahkeme bir karar vermediği sürece, açıkca suç teşkil etmeyen ve mahkemelerce toplattırılmasına ve müsaderesine karar verilmemiş tüm yayınlar müvekkillere verilebilecektir.

Oysa anayasalar, ceza yasası ve ceza muhakemeleri usulü yasası ve 353 sayılı yasalar bile verilmemektedir.

Esasen bunlar müvekillere kontrol sonucu verilmedikleri halde haklarında soruşturma için 43. madde uyarınca komutanlığa gönderildiklerini duymadık.

Çünkü şimdiye değin müvekilllerimiz ile ilgili böyle bir soruşturma olmadı.

e) Yönergenin 47. maddesine göre "ancak özel bir beslenme rejimine ihtiyacı olduğu tabib raporu ile tespit edilenlerin dışarıdan temini gereken yiyecekleri bedeli mukabilinde müdürlükçe sağlanır." demekte isede, yemeklerini sağlamayı bırakınız ilaçları ellerinden alınmaktadır.

f) Müdafiler ile görüşme usullerini belirleyen yönergenin 51. maddesine göre:

"Tutuklular müdafileri ile görüşme kayıt ve şartlarına

uygun olarak HER ZAMAN GÖRÜŞEBİLİRLER ve muhabere edebilirler. Son soruşturma açılınca kadar (iddianame düzenlenip mahkemeye gönderilinceye kadar demek istediği açıktır) askeri savcı sanığın öğrenmesini caiz hususları kendisine bildirişmesini men edebilir. Tutuklama sebebine göre kamu davası açılmasına kadar tutuklunun müdafii ile görüşmelerinde bizzat savcı veya tayin edilecek diğer bir memur bulundurulabilir..."

353 sayılı yasanın 91. maddesinde aynı düzenlemeyi getirmektedir. Bu husus savunma hakkının en doğal sonucu ve gereğidir. 353 sayılı yasanın 91. maddesinde iddianame mahkemeye verilinceye kadar tutuklu ile müdafinin görüşmesine konan tedbirlere karşın mahkemede itiraz olanağı vardır.

Açıktır anlaşılmaktadır ki hem yasa, hem de yönerge tutuklu sanık ile savunucusunun her zaman görüşüp, haberleşebileceklerini göstermektedir. Tutuklama sebebine göre sanık ile müdafinin görüşmesinde ancak iddianamenin mahkemeye verilmesine kadar savcı yada yardımcısı hazır bulunabilecektir. İddianame mahkemeye verdikten sonra savcının bile sanık ve müdafii arasına girmesine ve onları dinlemesine olanak yoktur.

Bu yasal ve hukuksal lazime paralar dökülerek tesis edilen telefonlarla çığnenmiş çığnenmeye devam olunmaktadır.

Bu çığnenme şekilsel bir hukuk-yasa çığnenmesi olgusu değildir.

Savunma hakkını ve savunuculuk görevinin muhakeme faaliyetinin çığnenmesidir. Maddi gerçeğin ortaya çıkmasına konan bir engeldir. Kamunun gerçeği bulmasını engelleyen bir keyfiliktir. Yasa ve hukuk tanımazlıktır.

Ve sadece görüşmelere konabilecek (görüşme yasağı), Sultanahmet ve Bayrampaşa Tutukevlerinde (müdafilere) de konarak savunma hakkı bir başka şekli ile yasa ve yönetmelik kuralları çığnenip engellenmektedir.

g)Yönergenin 5. bölümünde "tutukluların soruşturmaya ve duruşmaya götürülüp getirilmesi"düzenlenmektedir.

52. maddede idari işlemler ile götürüp-getirecek muhafız sayısının güvenliğine göre, araçlarında gidilecek yere göre, motorlu ve kapalı olması hususları düzenlenmektedir.

53. maddede "müdür veya idare amirinin göreceği lüzum üzerine tutuklulara sevk sırasında kelepçede vurulabileceği" belirtilmektedir. Yani vurulmasının zorunlu olmadığı düzenlenmektedir.

Ama herkesin bildiği kelepçe usulünün dışında, tutukluların bileklerini kesen, güvenliksiz araç içinde düşmelerine, dengelerine kaybetmelerine neden olacak arkadan kelepçeleme ve zincirleme usulü hiç bir yasal şekle uymadan sürdürülmektedir.

Oysa tutukevlerinden duruşmalara getirilen müvekkillerimiz ellerine arkadan vurulmuş kelepçeler yüzünden çektikleri acıyı anlatmakta ve bu yüzden duruşmalara bile gelmek istememektedirler.

Görüşülen zamanda bizlere, diğer zamanlarda mahkemelere, tahliye olduklarındada bizzat gelerek,duruşmaya getirilirken araba içinde arkadan kelepçeli ellerin doğurduğu tehlikeleri anlatmakta, anlatmaya çalışmaktadırlar.

h)Adı geçen yönergenin "saçların kesilmesi başlıklı" 73. maddesi, Eylül 1983 günlü Milli Savunma Bakanlığı yazısı ile değiştirildi denilmektedir.

Bu değişiklik ile adı geçen madde :

"Kuruluşunda askeri mahkeme bulunan kıt'a komutanı veya askeri kurum amirinin göreceği lüzum üzerine tüm tutuklu

ve hükümlülere tek tip elbise giydirilebilir."

.Yönergenin bu değişikliğinin neye dayanarak ve hangi usulle yapıldığı belli değildir.

.Bu yönerge bugüne değin hiç bir müvekkilimize tebliğ edilmemiştir.

.Avukatların bu konudaki istemlerine karşıda bu husus tebliğ edilmemiştir.

.Esasen bu yönerge maddesi ve değişiklik yasaya aykırıdır. Bu aykırılıkla ilgili yasa yollarına başvuracağız.

.Ancak 353 sayılı yasanın amir hükmü 76. maddeye göre, kıyafet konusunda "...tutukevindeki amaç ile uygun olmak şartı ile servet ve durumuna göre kendisi masraf ederek istirahat ve meşgalesini düzenleyebilir." denilmektedir.

Tutuklu müvekkillerimizin "kendi temiz elbiselerini ve çamaşırlarını kendi servet ve durumlarına göre düzenlemeleri" tutukevinin amacına aykırıdır, diyebilmek mümkün değildir. Kaldı ki askeri kurum amirinin bu tutuklulara tek tip elbise giydirmesinin "göreceği lüzum" yada "gördüğü lüzum" nedir? Neden tek tip elbise giydirmek gereği doğmuştur?

Bu elbiseyi tutukevi içinde giydirme yetkisi ve haklı lüzumu olduğunu varsaysak bile tutuklulara duruşmalara giderken kendi elbiselerini vermemekteki haklı gerekçesi düşünülemez.

Bu konuda yönergenin yasal olup-olmadığının yargı merciince çözümlenmesine kadar yasanın amir hükmünün dikkate alınması gerektiği ve herkesin kendi elbiselerini giymesinin o güne kadar kabul edilmesi gerektiği kanısındayız.

Esasen müvekkillerin tek tip elbise konusundaki tepkilerinin tutukevlerinin diğer yasa tanımaz, keyfi ve eşitsiz yönetiminden kaynaklandığı inancındayız.

1)Yönergenin 35. maddesine göre tutukluların günde en az 2 kez havalandırmaya çıkarılmaları gerekir.

Oysa tutuklular için böyle bir inzibati ceza yönergede bulunmamasına karşın, havalandırmaya çıkarmama cezaları verilmekte, havalandırma tutukevinin verdiği tek tip elbiseyi giymeyenleri kışın soğukunda çıplak cezalandırma amacı için kullanılmaktadır.

Havalandırma hakkı sağlık açısından zorunlu olduğu kadar cezalandırma biçimi açısından da tehlikeli ve acımasızdır.

Tüm baştan beri sıralayageldiğimiz zanlıların, tutukluların, müdafilerin anayasal, yasal, yönetmeliklerden doğan haklarının ihlali şeklinde tecelli eden uygulamalar bir yanlışlıktan kaynaklanabilir. Bu iyiniyetli temennimizdir. Yada bunların emir nedeni ile sürdürüldüğü iddia edilebilir. Savunma hakkı gibi bir hakkı, kişilerin sağlık, yaşam ve güvenlik haklarını ağır bir şekilde ihlal eden emirlerin uygulanmaması gerektiği hukukumuzun temel ilkelerinden biridir. Esasen bu ilke 1689 İngiltere İnsan Hakları Bildirgesinden beri süregelen bir hukuk anlayışıdır. Burada 10. maddede "gereğinden çok abartılı güvenlik önlemleri öngürülmemeli, Kefaretler yüksek tutulmamalı, korkunç ve olağan dışı cezalar uygulanmamalıdır." denildikten sonra o dönemde bile "parlementonun onayı olmadan, kralın dahi yetkisine dayanarak yasaları ve yasaların icrasını iptal etmek gücü"nün olmaması gerektiği ve bu tür emirlerin sözde kalacağı, yasadışı olacağı ifade edilmekte idi. Bunca yüzyıl sonrasında yasal ve hukuksal olmayan emirlerin "icrasından" söz edilememelidir.

S O N U Ç :

İnsan hakları ve Anayasa'nın ihlaline varan dayak, hakaret, sövme, aşağılama, ve benzeri, insan onuru ile bağdaşmayacak her türlü, yasal olarak suç da teşkil eden muameleler, hukuk kurallarına ve yazılı normlara aykırı sürdürülen savunma hakkını yok edici uygulamaların,

sonuçta bağımsız yargıyı, tüm bunlarla "hukuk devletini" zedelediği dikkate alınarak, önlenmesi gerekmektedir.

Tüm bunlar önlenmediği takdirde, bundan zarar görecektir, "insanlık" ve "hukuk devleti" dir.

Gereğini talep ederiz.

Av. Doğan Zengin

Dr. Mustafa Ö. Kökceli

Av. Mehmet Kemal Aydoğan

Av. Aladdin Türkin

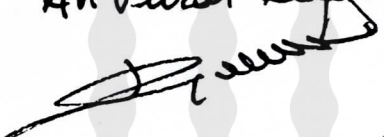
Av. Cevat Erceg

Av. Ali Kurnaz

Av. Vural Başoğlu

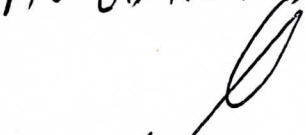
Av. Raci ÖZ

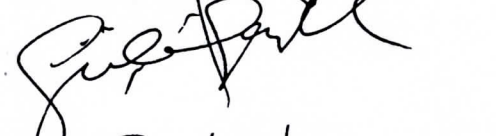
Av. Atilla COŞKUN

Av. Gürkan Rıvanoglu

Av. Güllü Çaylıgil

Av. Öznel Fındıkoğlu

Av. Ziya Nur İbrahim

Av. Ali Akpınar. Vakıf.

Av. Turgut Kızan

Av. Fikret İlkiz

Av. Sadık Akınlar

Av. Ergin Gürsoy

Av. Oktay Kök

Av. Kemal Ayman

Av. Gıyasettin Subaşı

Av. Yekûn Dönmez

Av. İbrahim Sınavlıoğlu

Av. İlyas İnanç

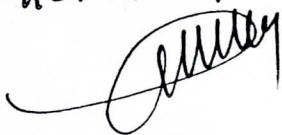
Av. Mehmet Ali Özpolat

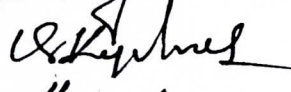
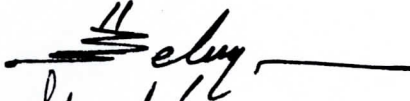
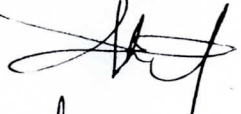
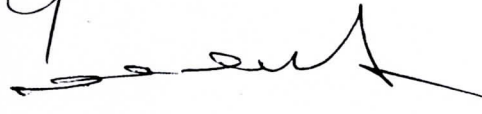
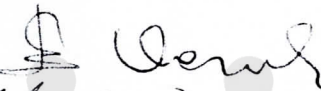
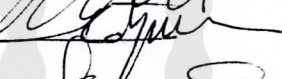
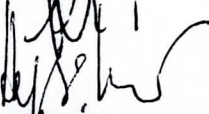
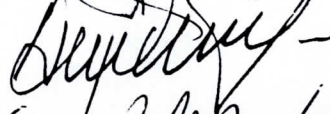
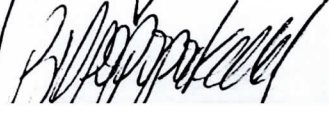

Av. Ahmet H. Kırım

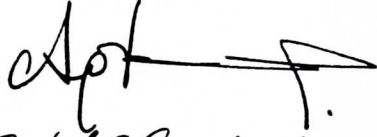

Av. Kemal Yılmaz

Av. Betir Döğenay
Av. V. Sedat Küçükhan
Av. Kemal Keleşoğlu
Av. Erhan Erel
Av. M. Rahmi Kadioğlu
Av. Emine Vardı
Av. Osman Erçin
Av. Kadriye Doğan
Av. Serel Gurbüz
Av. Seda Kuter
Av. Nebi BARLAS
Av. Ahmet Zeli Okunoğlu
Av. Lale Ulu
Av. Alisan Sertel
Av. Ergün Cınar
Av. Raif Dedeoğlu
Av. Ercan Kanar
Av. Wuran Akın
Av. Emine Gönel
Av. E. İnci Önel
Av. İbrahim Hacımer
Av. Benal Karakas
Av. AYŞENUR BAHÇEKAPILI
Av. Zeynep Baran Baran
Av. Arman Oğuz
Av. BİLGE PAPAKCI

Av. Ahmet Guryüj
Ketenü

Av. Behlül Abidin

Av. Erüment Talyoğlu

Av. Kasif Töre Ağanoğlu
Kasif Ağanoğlu

Av. Ayhan SORSAL

Av. Hasan Gelikel

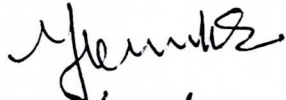

Av. Seadet Hoşpolat

TARİHSEL ADLLET İÇİN BELLEK MÜZESİ

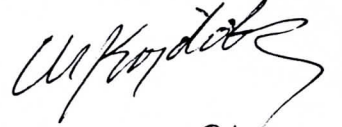
Av. Adnan Kırık

Av. M. Haluk Kocayazıcı

Av. Mürüban Kırdağ

Av. Emel Okçu

